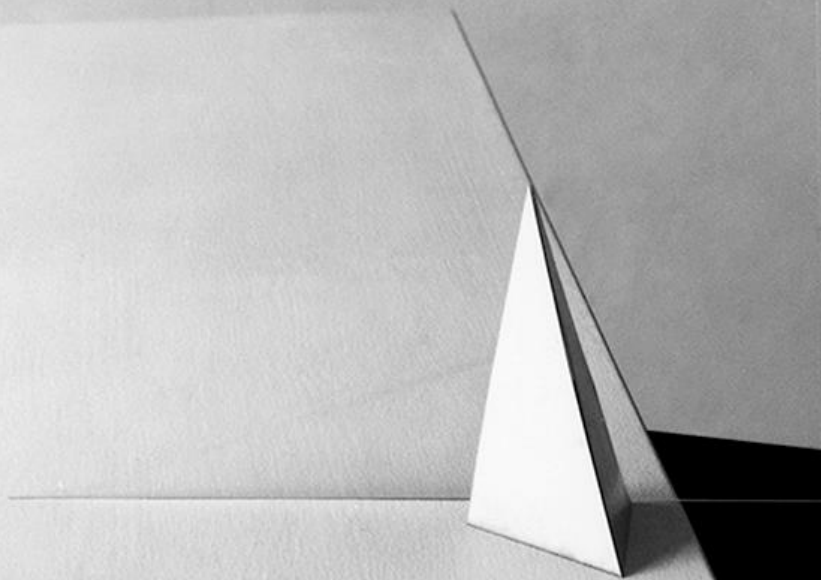

Slagtryk

tidsskrift for
digte & kortprosa

Juni 2020

**Slagtryk - tidsskrift for
digte og prosa**

nr. 6 - 2020

Copyright

Forfattere & Slagtryk

Bidragssydere

Oskar Fehlauer Nielsen, Mikkel Vejle,
Anna Møller, Louise Uth Pedersen, Simon
Obirek Berg, Liza Parnov Ryder, Harriet
Grabow, Lukas Ballin

Kontakt

sendind@slagtryk.dk

Ansvarshavende redaktion

Erik Scherz Andersen
Thomas Glud
Kasper Knudsen Muusholm
Christine Lind Ditlevsen
Asta Broe Borch

Forsidekuratorer

Kirstine Autzen
Lea Fløe Christensen

Først publiceret

<http://www.slagtryk.dk/category/20-06/>

Udgivet af Kronstork

Sponsoreret af Vild Maskine

ISSN

1904-8165

Opsætning

Asta Broe Borch

Forside

Ida Nissen

Oskar Fehlauer Nielsen

en hjorts bløde blik

gennem regnen

vandmørkt

pelsblødt

lyset fra søen

de mørke øjne

pupilvådt

lugten af sø

dynd alger pollen

himlen pelsen søen

de våde blade

lyser orange i solopgangsllyset

natten tilbyder et rum for sorgen

en oprejsthed

det regndisede

det vådkølige

et sted at trække sig tilbage til

et menneskestort skrin af mørkt

vand og lyden (det piblende,

drypende, rindende)

Mikkel Vejle

Råden frugt

FÆTTER

det er flere måneder siden jeg har set min far
han er flyttet hjem til en fætter
som jeg aldrig har mødt

de bor på en gård
hvor møddingen damper

I HUNDENE

jeg henter min far på værtshuset på vej hjem fra skole
der lugter af røg og læder helt ude på vejen

at være mand må føles som en konstant kamp imod standardindstillingen
at sætte sig blandt typer med en flad læderpung i baglommen
bande imens der kører en ligegyldig fodboldkamp på et lille
billedrørsfjernsyn i et tilfældigt hjørne
glemme at ringe hjem og
i stedet gå i hundene

FLAGMAND

i Rødby er der en mand som hver søndag kører rundt på en lille havetraktor
ladet er fyldt med hvide flagstænger, som han hejser langs hele gågaden
når det er aften tager han flagene ned igen

da vi boede i østergade kunne vi se dem lige ude foran vinduet
dengang var der butikker i gågaden
nu er der bare flag

Anna Møller

PURLØGENE BLOMSTRER

Nå, nu kørte der alligevel en bil ind til naboen. En kæmpestor grøn jeep. Af ren refleks kastede jeg mig ned foran pejsen, hvor lugen stod åben ind til et knitrende bål. Det kan godt blive hundekoldt i sommerhuset, også selvom alle radiatorerne står på fem.

Det store fyrretræ står og vinker til mig i blæsten, og jeg ved godt, hvad det siger, det vinker: Gå tilbage til brændeskuret og se, om han stadig er der. Om han ligger der, nøgen og afventende, eller om han er rykket videre til det næste hus, om det er inde ved nummer 9, han er nu. Og han er væk, jeg ved det bare. Du havde en chance, én chance, Beatrice, og det glippede for dig. Han havde ventet hele natten velsagtens, og så skreg du bare som en kalkun og smed kurven fra dig, før du drøede tilbage og smækkede døren i. Han var ung, selv forskrækket, uvidende om, hvad der skete. At det var dit brændeskur, han havde forvildet sig ind i. Hvor var hans tøj blevet af? Jeg kan kun gætte. Han er vel fattig, en fattig ung mand, helt alene ude i heden, har søgt læ i et ulåst skur ligesom alle de gnavne vildkatter, der strejfer rundt i området. Og al den tid vidste han ikke, at han bare kunne have ringet på. At jeg ventede på lige sådan en som ham.

Forårskulden sniger sig langs fyrretræsplankerne under mig. Mine bryster er fladet ud på hver side i uskøn disharmoni, og en splint presser sig ind mod den ene vorte. Nu er de kørt helt ind bag hækken. De slukker motoren, kan jeg høre. Åbner dørene. Jeg stirrer ned mod knasterne i gulvet. Ilden går sikkert ud nu. Alt det arbejde med at få varme i sommerhuset, og så går den alligevel ud, og jeg har ingen optændingsbriketter.

De første par år kom jeg aldrig herud alene. Enten var Bent med eller også var jeg heroppe med nogle gamle veninder, som jeg kendte fra seminariet, og efter Bent og jeg gik fra hinanden, var det mest med pigerne. Vi tog ned til stranden og badede, som om vi var unge igen, og om efteråret tog vi på den lokale golfbane og forsøgte at gennemføre ni huller. En eftermiddag inde i omklædningen kunne jeg pludselig ikke finde mit guldur, som jeg har arvet efter min mor. Jeg var sikker på, jeg havde lagt det i min taske, inden vi gik ud, og kun Gitte havde været inde og tisse, mens vi andre var på banen. Gitte, sagde jeg, har du taget mit guldur. Du skal være ærlig! Jeg rodede min sportstaske igennem med hektiske bevægelser, men det var ingen steder at se. Jeg kunne mærke, at mine kinder var blevet røde, og jeg var helt desperat. Jeg har ikke taget det, sagde Gitte og så fornærmet ud. Men hun forstod heller ikke, der er aldrig nogen, der forstår mig. Det ur er det eneste, jeg arvede fra min mor, resten fik mine søstre raget til sig, mens jeg

lå på hospitalet med lungebetændelse. Grådige, egoistiske søstre, som slet ikke havde fortjent sølvtojet og dåbskjolen og de tretårnede stager. Da vi kom tilbage til sommerhuset, var stemningen forandret, og efter aftenkaffen kørte Lisbeth med Gitte hjem, selvom det var meningen, de begge skulle have sovet i sommerhuset med mig. Siden har de ikke været heroppe, og jeg ved ikke, hvordan jeg skal få sagt, at jeg fandt gulduret i tasken nogle uger efter golfturen. Om det overhovedet betyder noget, eller om uret bare var en undskyldning for dem, så de kunne trække sig væk fra mig.

Til helvede med dem. Gitte tog også alting personligt og underbagte sine småkager, så de hang sorgeligt, når man tog dem op fra fadet, og Lisbeth var en stor undskyldning for sig selv. Så synes hun, eleverne talte om hende bag hendes ryg, så var det pludselig ledelsen, den var gal med. Med årene var hun begyndt at male sine øjne med en kohl, men strengen sad langt over øjenvippekanterne, og jeg er fuldstændig sikker på, at jeg ikke var den eneste, der kunne se det.

Jeg får pludselig lyst til at male et gigantisk maleri her midt på gulvet. Brede et enormt lærred ud og bare stænke løs, smide grøn og blå og rød og gul i lange dovne stræk ud over billedet, kaste mig ned og svømme rundt i malingen, tvære det ud med hænderne, knæene, de lange bryster. Male det mest fantastiske maleri, verden nogensinde har set, hente drengemanden ind fra brændeskuret, kaste ham ned på lærredet og se ham skøjte hen ad de bløde akrylfarver, så hans nøgne ungdomsballer ville blive helt smurt ind i vådt pigment. Han ville blive overrasket, jovist, men han ville være med på den. Han ville synes, det var friskt, anderledes, det havde han ikke ventet. En ældre dame med fantasi, det ville være lige noget for ham. Beatrice, ville han sige, Beatrice, jeg har ventet på denne dag. Han ville kende mit navn, naturligvis. Han havde jo opsøgt mig, lige præcis mig og ingen andre. Lad os blive elskende, ville han sige og række armene ud efter mig, kom ned og elsk med mig i dette øjeblik, jeg kan ikke holde ud at være væk fra dig længere, min dronningefrø. Nok er jeg kun 20 somre gammel, men du er lige den kvinde, jeg har ledt efter hele mit unge liv. Lær mig livet at kende, smør mig ind i kærlighedens safter! Sådan ville han sige. De store mørke øjne ville stråle som stjerner op mod mig, og jeg ville give efter, ville jeg. Kaste mig i hans arme.

Døren til pejsen står stadig på klem, og jeg kan se, at der mod alle odds stadig er liv derinde. Jeg kan lige puste skråt deropad fra min flade position hernede på gulvet, mon ikke det hjælper. Jeg byggede det også fornuftigt op. To tørre træstykker af anseelig størrelse nederst, parallelt over for hinanden. Oven på dem, i modsat formation, to træstykker til. Inde i det lille træhus: tørre kviste og nogle sider fra en gulnet fransk ordbog med gotiske bogstaver. Det var muligt at dechifrere 'pommade pour les yeux', og så smed jeg bogen ned i kurven til det øvrige optændingsmateriale.

Tændstikker, masser af tændstikker og så puf – der var gang i ilden.

Han ville godt kunne flytte ind, det ville jeg ikke have noget imod. Her er jo plads nok. Køjesengene står stort set ubrugte hen, og annekset skal bare ryddes for edderkopper, så er det også klar. Selvom han nu nok helst ville være her inde i selve sommerhuset sammen med mig. Det var jo mig, han var kommet for, sådan ville han sige. Jeg er kommet, fordi du er her, Beatrice, tror du så, jeg vil tage til takke med gæstehuset? Hans lem ville være erigeret, idet han ville rejse sig fra malerlærredet på gulvet og træde hen imod mig ved pejsen. Jeg elsker dig, Beatrice, ville han sige. Du er mit livs kærlighed. Kom, lad os elske, og vi ville elske igen, selvom vi lige havde kastet os over hinanden nede på det gigantiske maleri og efterladt en sløret brun-rød masse under os og måske i virkeligheden burde overveje at gå ud og skylle malingen af.

Jeg burde også rejse mig. Det er uværdigt at ligge her, nøgen og 63 år gammel, med rynkerne i fri dans fra det slappe legeme. Han kunne jo være fri fantasi. Han kunne være en halvflad badering fra de tidligere ejere, en skummadras i et forkert lys. Mine øjne er også så dårlige efterhånden. Jeg kan knap nok se mine havregryn om morgenen, og nogle gange får jeg hældt rugmel op i skålen i stedet for davre. Jeg havde drukket næsten en hel flaske hvidvin, inden jeg gik ud og hentede brønde. Der er så mange gode forklaringer, men når jeg lukker øjnene hernede mod de rå fyrretræsplanker og mærker helt ind i det, mange nok vil kalde sjælen, så ved jeg, han er derude. Han venter på mig. Om lidt banker han på hoveddøren og lægger munden mod dørens rude, inden han blidt hvisker Beatrice... Beatrice, det er mig. Luk mig nu ind. Jeg har ventet så længe.

Og det er lige i dét øjeblik, jeg ser det ud ad det mælkehvide stuevindue, jeg burde have skiftet for længst; at purløgene blomstrer.

Louise Uth Pedersen

Manglende pryd

Der er en bakterie på min hud. Det er ikke alle, der får den. Ikke hvad jeg ved. Bakterien forbindes ofte med teenageårene, men bakterien har ikke forladt min hud endnu. Den vil være der. Den gør min hud til grosted for knoldbegonie. Knolde, der springer ud i runde bulnende blomster. Røde, gule og orange farver. Med tiden visner de, bliver brune og skallede og så falder hovederne af.

Liljer kunne det også være. Bakterien kan styres, hvis man spiser piller og putter hvid, ætsende creme på hver dag. Efter et stykke tid med piller og hvid creme udglattes huden. Jeg skal også snart flytte ind i en ny lejlighed, hvor der er træpaneler, gipsstuk og roset. "Neej, der er roset," siger de.

Jeg stod på apoteket den anden dag og prøvede at kigge efter noget creme, der kunne lappe min hud sammen. Jeg har før prøvet noget creme, der kan lappe huden sammen, men det var for effektivt. Cremen lagde en hinde, der forhindrede udefrakommende helende kræfter i at trænge ind. Jeg har haft et sår i over en måned og det vil ikke hele. Det er riflet, bulet og hullet i overfladen.

Det skete bare, den anden dag. Han stod på en måde som vækkede alt for meget i mit hovede og min krop til, at jeg kunne forstå det. Det varmede nedenunder håret. Det er ligesom når jeg køber en ny slags shampoo og det svier i hovedbunden på en anden måde end, hvad brugsanvisningen siger, det skal.

Jeg drak en kop te og fik små stykker kalk ind i munden. Der sidder et tykt lag kalk i bunden af koge kedlen, der ikke er til at få opløst. Ikke engang med eddike. Istedet skaller det af i små stykker og kommer med ned i teen, selvom der sidder et filter i kedlen. Der er også kalken på fliserne i badeværelset; den skaller ikke bare af, af sig selv. Det gør det bare værre, hvis jeg prøver at skylle den væk. Der skal eddike til. Hvis eddiken ikke hjælper, ved jeg slet ikke, hvad skulle hjælpe.

Jeg fik lyst til at ringe til nogen i dag, da jeg fik en sten i skoen, der trykkede så spidst som en glassplint.

Den første store artikel i Samfundsmagasinet handler om forskellige måder at fejre bryllup på. Den næste artikel er på kun en side. Vakuumpakket vinder", står der og handler om svinemørbrad. Så en artikel om hudsult. "Trænger du også til et kram?"

spørger der i overskriften. Jeg bladrer et par sider. "Trænger du også?", står der igen. Denne gang er det en reklame for pakkerejser til Algarve.

Hos frisøren er der små hår over det hele og nu er de også i nakken på mig. Min hovedbunder varm og prikker, der er sat parfumespor ned i porerne og hovedskallen har suget dem til sig. Min hovedbund er syg, det ved jeg. For helt dybt nede i huden under håret, skal der ro på, og det er der ikke, så de små, hvide, tørre nogen lægger sig på skuldrene. Der kan godt opstå rødmen og man får sår og der kan også opstå svamp.

Frisøren sagde, jeg måtte spise usundt, når nu min hovedbund var så syg. Hudlægen sagde, jeg ikke kunne spise mig fra det, men det gad jeg ikke diskutere med frisøren. Psykologen sagde, jeg bare kunne forestille mig alle de andre i rummet var nøgne.

Simon Obirek Berg

larmen fra din brystkasse
noteres i cikaderne kunne
du pløje et sort hul kunne
du forhekse en planet
med hænderne helt dernede
om anklerne

et lys lagt i pres
mellem abrikosernes fine bark
en sværm af mariehøner alle
med lilla vinger
flygter ind i lyset
og klemmes til roséstænk

angsten griber mig
polstrede lyde udsender sonder der
kolliderer med min øreflip og
sygner bort mod en bogkant.
dynen viklet om mine ben og
et hjerte der hamrer for meget
kaster snører ud ad vinduet og
fanger et genskær fra en rude og
trafiklysets rødme
vibrerer golde huse til stilstand mellem
natteluftens flager

hvis de lette tråde fra mine fingre
snoer sig om syrenerne
i en ren bevægelse
gøres det klart
at silkens åbning flosser
solens marv væk og
hælder den i stilke på rækker.
jeg snitter en gul glæde ud
binder den op i en elastik
og maler væggene med den.
de er stadig blå men
syrenerne blev orange

Liza Parnov Ryder

Under åben himmel

1. De kom

De kom
i ly af natten
og gravede huller
til dyrene

Dyrene, som gik
med børnene i skoven,
og som hentede dem ved vejen,
når de kom fra skole
Dyrene, som hylede ad månen,
som sov i deres fodender og
vogtede uhyrerne under sengen

Dyrene, som æltede deres
hovedpuder og lavede deres lektier
Dyrene, som vågede over dem,
når de var syge,
og som kradsede og bed dem i leg
Dyrene, som slikkede dem på
kinden og som ind imellem
gik deres egne veje
Dyrene, som kunne se i mørke
og som hver dag
vendte tilbage med friskfangede mus,
som de lagde på børnenes hovedpuder

De kom om natten
med spader over nakken
og gravede huller
til dyrene

De smed dem derned
og de dækkede dem til
med grus og jord
og børnene vågnede
og så de jordstænkede
støvler i entréen

Og børnene kom med blomster,
– markblomster og røde roser,
som nu ligger og visner
i den forårsfriske muld
Og de bragte dem offergaver og
talismaner og reciterede alle de
hemmelige besværgelser, de kendte

Og nu kommer de, dyrene,
i ly af mørket
og sætter sig hos børnene
I drømme går de
i samlet flok
tilbage til skoven
og de viser børnene
vejen til rævenes huler
og til de nedfaldne fugleunger
som børnene forsigtigt
 med blade omkring hænderne
sætter tilbage i deres reder

Og dyrene følger børnene hjem,
hjem over markerne og engene
Børnene, som hver morgen vågner
og mærker dyrenes varme aftryk
i fodenderne på deres senge

2. Den længste nat

Der er en ikke ubetydelig arytmi
over vandet i kanalen
her til morgen

Noget må være sket
i løbet af natten
jeg var et mærkeligt sted

Mørket lagde sin dyne
over min nøgne krop og
svøbte mig i nuancer
af det dybeste blå og
efterlod mig
og min vibrerende
personlighed
i sjælden intimitet
på mit stuegulv

Der er en ikke ubetydelig arytmi
over vandet i kanalen
her til aften

Noget må være sket
jeg er et mærkeligt sted

Blæsten har lagt sig
og jeg hører kun
en sagte susen
for mit indre øre

Over mig svæver resterne
af en fjern og uddød galakse
vi lever i de sidste tider

Nætterne har vokseværk
de strækker deres hænder
af velour

længere og længere
ud imod os
men endnu er denne nat
ikke den længste

Se, månen er lavet
af porcelæn
hvem kan sove
en nat som denne?

Vi lever i de sidste tider
– det har vi altid gjort

3. Om lidt

En meget ensom fugl
ringer morgenen ind
selvom det endnu ikke
er blevet lyst
og insisterer på
at kalde verden til samling
på karmen udenfor
mit soveværelsesvindue

vi lever i de sidste tider
det har vi altid gjort

og om lidt
er det sommer

4. Disse øjeblikke

Grib dem,
som du ville gribe
 kirsebærtræets sidste
faldende blomst

og bær dem,
som du ville bære
en nedfalden fugleunge
 gennem en brændende skov

Bær dem,
bær dem
i dine hule hænder
gennem den brændende skov
og sæt dem ned
for foden af din seng
og løft dem så,
 som du ville løfte,
en for tidligt født
ud af sin kuvøse
for allerførste gang

Løft dem,
og lad dem hvile
tæt ved dit hjerte
lad dem hvile
så tæt
at den eneste lyd du hører,
er lyden
af disse øjeblikkes stedsegrønne ekko
for evigt vævet
 ordløst ind i alt,
du kommer til at gøre

Vogt over dem
og værn dem
værn dem

mod forvitring og forvanskning

disse øjeblikke

disse øjeblikke

 hvor fuglene flyver

og træerne gror

Harriet Grabow

du skal ikke fylde din drikkedunk
finde proviant eller pakke din taske
du skal ikke samle kræfter efter solnedgang
og være klar den næste morgen

du skal blive hjemme

fra Heltesagaer Interrupted (bind 20, s.3)

Distance – non-binær

1) ord fra tid før unionen 2) multiple til tider modsatrettede betydninger 3) som afstand på grund af afsky eller omsorg 4) vurderet som forvirrende klasse c 5) fjernet fra det daglige ordforråd 5a) undtagen hos mennesker uden AI-profil

Se også Menneskets Foranderlige Verden. Illustreret sort/ hvid og farver. Indledning og forord samt supplement “Mennesket fra A til Å.” Antikvarisk.

Lukas Ballin

Dagene forbindes i skriften
intet kan stå alene
lidt skarp sol
på bordet
kan godt tage mit syn
mælkelyse kranier, draperier
og blindhed
når jeg ordner digtene
smuldrer dagen
som en myretue af lys under barnets kæp

Birkesaft tappet
i plastikposer og sydende
på solens stamme
måbende
ser vi det ske fra vindblæste stiger
til værelset vi drømmer
videre om saften
i sengen
din krop
er et kridhvidt skrin
og skrinet bærer sit kridhvide i skrinet

Redaktionelt

Ved redaktør Thomas Glud

De fleste har det med læsning som med luksus. Det er noget man gør, når man har tid, lyst og penge. Sådan er det især med lyrik og kortprosa - det eksperimenterende og formbrydende er flødeskum på tilværelsen og roser i forhaven, svaner på søen, trøffelolie og safran.

Men forestil dig et rum eller en livssituation, hvor det at læse er intet andet end smør på brødet.

Tag fx barndommen. Her er læsning lig med læring. Læsning er en slags forklaring af den store virkelige verden, barnet er landet i. Fra de simpleste farverige stofbøger, som ikke adskiller sig fra tøjdyret, til pegebogen, pixibogen, billedbogen og højt læsningsbogen - alle fortolker de vejen ud i verden med befriende nødvendighed.

Den studerende har ordene som sit levebrød, og hvis han eller hun ikke har lært at læse, så bliver læreårene i de højere luftlag svære. De nødvendige tekster vil være faglitterære, men sky ikke skønlitteraturen eller det velskrevne essay, digtet eller kortprosaen. Når den studerende skal til at skrive opgave, vil det være så meget nemmere at formulere sig på skrift, beskrive verden, hvis en smule lystlæsning har været blandet op i studieøgerne. Den der kan læse kan nemlig også skrive.

Når man bliver forælder sejler ens egen læsning agterud, fordi karriere, vasketøj og søvnmangel sluger overskuddet, men uundgåeligt højt læsning står stadig på menukortet. Der skal læses godnathistorier og godmorgenhistorier, og ofte vil det være ens egne øjenlåg, der først falder i. Pludselig skal nogen lære at læse, og læsningen skal videregives som en gave - en af de pladser i skyggen der er tilladt og ikke kræver en netforbindelse. Læsning er en slags kvalitet - tilbagetrækningen er en slags lindring og en slags indsigt på samme tid.

Udenfor de ovenstående situationer står læsningen over for et frit fald. Biblioteker taler om livslang læring, men alt tyder på, at det kun er et fåtal som forbliver bogstavslugere og kontemplerer livet gennem litteraturens kaleidoskop. Læsning er et tilvalg og den tager en del af den tid man har til rådighed som menneske - den tid hvor man også skal se serier og hænge ud med vennerne. Konkurrencen i et moderne liv er stærk, og man må spørge, om et liv med frie valg i virkeligheden er der, hvor litteraturen er stillet dårligst?

En interessant og tankevækkende modsætningen til det frie valg må være fængslet, en samfundsinstitution som i sin genskabelse af en normal hverdag bl.a. har egne biblioteker. Fængslet er i den grad kendetegnet af at være tilbagetrækning - der er tid til at tænke - og det afspejler udlånstallene på de interne biblioteker ligeledes. I 2010 var udlånstallet pr. indsat 45 titler i Østjyllands Statsfængsel.

Frihedsberøvelsen er den ultimative modsætning til netop den oplysningstilstand og dannelse, som læsningen bl.a. bidrager til, men i det paradoks ligger der måske den sandhed begravet, at læsningen og teksten som medie fordrer et tilvalg af stilhed, fordybelse og refleksion.

Indholdsfortegnelse

Forside af Ida Nissen

Oskar Fehlaue Nielsen	To digte	s. 2
Mikkel Vejle	Rådden frugt	s. 4
Anna Møller	PURLØGENE BLOMSTRER	s. 7
Louise Uth Pedersen	Manglende pryd	s. 10
Simon Obirek Berg	Fire digte	s. 12
Liza Parnov Ryder	Under åben himmel	s. 16
Harriet Grabow	To tekster	s. 23
Lukas Ballin	Digte	s. 25